

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116200554
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8116200554.4

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobkyne: V. B. Š., N.. XX.XX.XXXX, A. W., Q. N. XXA, právne zastúpenej: JUDr. Dáša Komková, advokátka, so sídlom Prešov, Hlavná 27, proti žalovanému: V. Š., N.. XX.X.XXXX, B., B. XX, právne zastúpenému: JUDr. Zuzana Bejdová, LL.M., advokátka, so sídlom Banská Bystrica, Skuteckého 30, v konaní o dlžné výživné takto

rozhodol:

I. Súd konanie **z a s t a v u j e**,

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou označenou ako zmena protinávru na zvýšenie výživného domáhala voči žalovanému, aby súd rozhodol tak, že V. Š., N.. XX.X.XXXX je povinný prispievať na výživu P. Š., N.. XX.X.XXXX sumou 250 Eur mesačne, počnúc dňom 24.10.2013 do dňa 30.9.2015. Spotrebované zročné výživné predstavujúce sumu 6.750 Eur je V. Š., teda žalovaný, povinný zaplatiť do 3 dní odo dňa doručenia rozsudku k rukám matky P. Š., t. j. V. B. Š., na adresu Q. N. XX, W., formou šekovej poukážky. Zároveň žiadala, aby súd konanie o zvýšenie výživného na P. Š., nar. XX.X.XXXX zastavil dňom 1.10.2015. Svoju žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že na Okresnom súde Prešov je pod sp. zn. 8C 189/2013 vedená právna vec navrhovateľa V. Š. proti odporkyni P. Š. o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa. V tomto konaní písomným podaním zo dňa 24.10.2013 v predmetnej právnej veci na základe prezidiálnej plnej moci ako splnomocnená osoba na zastupovanie jej dcéry P. Š. prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. Dášy Komkovej navrhla konajúcemu súdu, aby súd zvýšil sumu vyživovacej povinnosti V. Š., otca P. Š., zo sumy 106 Eur na sumu 250 Eur počnúc dňom podania protinávru, t. j. dňom 24.10.2013 do budúcnosti. Ďalej konštatovala, že dňa 30.9.2015 jej dcéra P. Š. zomrela. Napriek jej úmrtiu žiadala súd, aby rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti odo dňa 24.10.2013, t. j. odo dňa podania protinávru v konaní 8C 189/2013 do dňa 30.9.2015, t. j. do dňa úmrtia dcéry. Svoj návrh odôvodnila zvýšenými výdavkami na starostlivosť o dcéru P. Š. v rozhodnom období ako aj skutočnosťou, že žalovaný, t. j. otec P. Š., odo dňa dosiahnutia jej plnoletosti nezaplatil ani jednu pravidelnú splátku výživného. Poukázala na skutočnosť, že dosiahnutím plnoletosti jej dcéry, ktorá potrebovala sústavnú 24-hodinovú starostlivosť, jej bol znížený príspevok na jej opatrovanie zo sumy 265 Eur mesačne na sumu 220 Eur mesačne, nakoľko práve dosiahnutím plnoletosti vzniklo jej dcére právo na sociálny príspevok. Aj keď toto právo uplatnila na Sociálnej poisťovni riadne a včas, právny nárok jej Sociálna poisťovňa začala vyplácať až v mesiaci november 2013. Takto sa jej dcéra ocitla v existenčných problémoch ohrozujúcich jej zdravotný stav. Finančné problémy bola nútená riešiť sústavnými pôžičkami od svojej matky R. R., ktorá je toho času na starobnom dôchodku a bola jej ochotná požičiavať peniaze z jej úspor. Žalovaný sa počas života dcéry žiadnym spôsobom o dcéru nezaujímal, opustil spoločnú domácnosť 7 týždňom po prepustení dcéry z pôrodnice. Následne bola žiadosť o rozvod manželstva, dcéra P. bola uznaná lekárskou posudkovou komisiou za zdravotne ťažko postihnutú, ktorej výchova je zvlášť mimoriadne náročná. Vyžadovala si 24-hodinovú osobnú starostlivosť a sústavný dohľad. Otec dieťaťa sa po celé obdobie o svoju dcéru nezaujímal, nenavštevoval ju, ani žiadnym iným spôsobom

sa nepodieľal na jej výchove. Usiloval sa o zapretie otcovstva. Vyživovaciu povinnosť určenú súdom si plnil nepravdivo, snažil sa jej zbaviť, resp. ju znížiť na minimálnu možnú mieru. Ďalej vo svojej žalobe poukázala na výdavky, ktoré mala v súvislosti so starostlivosťou o svoju dcéru, konkrétne konštatovala výdavky vo vzťahu k strave, pričom mesačné náklady na špeciálnu stravu odhadla na sumu 180 Eur mesačne, taktiež lieky, ktorých názvy aj špecifikovala, ich mesačné náklady na lieky odhadla na sumu 100 Eur mesačne, hygienické potreby, pričom tiež mesačné náklady odhadla na sumu 256 Eur, a teda v úhrne táto suma predstavovala v rozhodnom období sumu 536 Eur každý mesiac. To znamená, existenčné potreby dcéry pozostávajúce zo stravy, liekov a hygienických potrieb. Ďalej aspoň príkladom uviedla, že dcére musela zakúpiť medicínsky prístroj ZEST Medolight RED plus ZEST Massager v sume 549 Eur, Benecykl - invalidný vozík plus zimný vak a špeciálne koliesko na vozík spolu v sumu 1263 Eur a poukázala aj na výdavky spojené s pohrebom zo dňa 2.10.2015 spolu v sume 768 Eur. S ohľadom na podstatnú zmenu pomerov na strane dcéry s poukazom na spotrebované výživné a na predložené skutočnosti navrhla, aby súd vydal rozsudok ako je uvedené vyššie.

2. Písomným podaním doručeným súdu 17.3.2016 sa k žalobe žalobkyne prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadril žalovaný s tým, že uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8C 189/2013 sa žalovaný domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči dcére P. Š., vo veci prebehlo pojednávanie dňa 24.1.2014, ktoré súd odročil na neurčito za účelom rozhodnutia o návrhu navrhovateľa vo veci spôsobilosti odporkyne byť účastníkom konania. Súd uznesením dňa 30.5.2014 prerušil toto konanie až do právoplatnosti skončenia konania vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 24 PS 13/2014, ktorým bolo z úradnej moci začaté konanie o pozbavení spôsobilosti na právne úkony P. Š.. Uznesením zo dňa 3.2.2016 bolo konanie zastavené z dôvodu neodstrániteľnej prekážky na strane odporkyne, ktorá zomrela dňa 30.9.2015. Ďalej žalovaný konštatoval, že konanie vo veci vyživovacej povinnosti plnoletého dieťaťa môže začať iba na návrh, a teda aktívne vecne legitimované v tomto konaní je výlučne plnoleté dieťa. Avšak plnoleté dieťa, ako oprávnená osoba, zomrelo dňa 30.9.2015. Návrh na začatie konania bol podaný na tunajší súd dňa 23.11.2015. Návrh na začatie konania podala tretia neoprávnená osoba. Ďalej konštatoval, že zastúpenie na základe plnomocenstva zaniká smrťou splnomocniteľa. Ďalej žalovaný dôvodil tým, že je tu absencia hmotnoprávnej podmienky priznania žalovaného nároku, nakoľko žalobkyňa sa podaným návrhom domáha úhrady nákladov, ktoré vznikli alebohkej dcére počas jej života. Žalobkyňa pripojenými prílohami deklarovala rozsah vynaložených nákladov alebohkej na stravu, lieky, hygienické potreby, medicínsky prístroj, invalidný vozík a uplatnila si tiež náklady spojené s pohrebom alebohkej dcéry. Z hmotnoprávneho hľadiska je podľa jeho názoru možné priznať, resp. upraviť výživné na plnoleté dieťa len od momentu podania návrhu na začatie konania. Preto uvedené náklady nie je možné prejednať v predmetnom konaní. Navrhoval, aby súd vzhľadom na vyššie uvedenú právnu argumentáciu návrh, resp. žalobu zamietol ako nedôvodnú. V prípade úspechu žiadal zaviazat' žalobkyňu k náhrade trov konania.

3. Na pojednávaní konanom 27.9.2016 právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že zotrúva na svojom návrhu, nakoľko v čase podania protinávrhu, t. j. 24.10.2013, P. Š., dcéra žalobkyne, ešte žila, a preto žiada o priznanie výživného za čas, odkedy bol návrh podaný až do úmrtia P. Š. s tým, že konštatovala, že dieťa bolo ťažko zdravotne postihnuté, a preto bolo potrebné vynakladať zvýšené finančné prostriedky na zabezpečenie jej potrieb. Ďalej uviedla, že z pôvodného konania 8C 189/2013 o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa títo účastníci sa premietli z tohto konania do aktuálne vedeného konania pod sp. zn. 13C 8/2016. Je na zvážení súdu, či to bude prípadné výživné vo výške 250 Eur alebo iná suma, avšak dcéra žalobkyne, t. č. už nebohá, bola dospelá, potrebovala iné zdravotné prostriedky, ktoré musela uhrádzať a doplatiť jej matka. Ďalej konštatovala, že aktívna vecná legitimácia je podľa jej názoru ešte daná z pôvodného sporového konania.

4. Právna zástupkyňa žalovaného na vyššie uvedenom pojednávaní konštatovala, že návrh je podaný v mene žalobkyne, nie nebohkej dcéry, a podľa jej názoru žalobkyňa nepreukázala, z čoho odvíja svoje právo na žalovanú sumu voči žalovanému titulom výživného alebo dlžného výživného. Ďalej konštatovala, že v pôvodnom konaní 8C 189/2013, kde bol navrhovateľom terajší žalovaný, p. V. Š., a žalovanom v tomto pôvodnom konaní bola nebohá dcéra P. Š., tak v tomto konaní sa navrhovateľ domáhal zrušenia platenia výživného na svoju plnoletú dcéru. Účastníkom bol žalovaný a nebohá dcéra, síce zastúpená svojou matkou, žalobkyňou v tomto konaní, ale nie samotná žalobkyňa. Konanie 8C 189/2013 bolo prerušené kvôli konaniu 24Ps 13/2014, kde sa prejednávalo pozbavenie spôsobilosti na právne úkony nebohkej P. Š.. Následne bol podaný protinávrh, podľa názoru právnej zástupkyne žalovaného správne vylúčený na samostatné konanie, ktoré aktuálne prebieha, pričom záverom

konštatovala, že odvíjať aktívnu vecnú legitímáciu z pôvodného konania do tohto konania, je právne vadné. Titulom dlžného výživného nie je možné toto plnenie priznať.

5. Oboznámením sa s obsahom spisu ako aj z pripojených spisov zistil súd prvej inštancie tento skutkový stav:

6. Aktuálne vedené konanie 13C 8/2016 o dlžné výživné medzi žalobkyňou V. B. Š. proti žalovanému V. Š. je na tunajšom súde vedené od 23.11.2015, pričom táto vec bola vylúčená z vecí tunajšieho súdu vedenej pod sp. zn. 8C 189/2013 o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa, kde navrhovateľom bol V. Š. a odporkyňou P. Š., jeho dcéra. V konaní 8C 189/2013 bol dňa 24.10.2013 podaný protinávrh matky plnoletého dieťaťa P. Š. v tom zmysle, ako je uvedené v aktuálne vedenom konaní, teda s petitom v aktuálne vedenom konaní. Konanie 8C 189/2013 bolo uznesením tunajšieho súdu z 3.2.2016 zastavené z toho dôvodu, že odporkyňa F. Š., nar. XX.X.XXXX zomrela 30.9.2015. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 4.3.2016. V konaní tunajšieho súdu vedenom pod sp. zn. 24Ps 13/2014 sa začalo ex offio konanie o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony odporkyne P. Š., nar. XX.X.XXXX. Toto konanie začalo 18.3.2014. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 24Ps 13/2014-102 z 12.6.2015 bola P. Š. obmedzená spôsobilosť na právne úkony v tom rozsahu, že nie je spôsobilá samostatne konať, vystupovať pred úradmi a inštitúciami, pred správnymi štátnymi orgánmi, uzatvárať zmluvy a dohody finančného majetkového charakteru, uzatvárať právne úkony týkajúce sa nehnuteľností, uzatvárať spotrebiteľské zmluvy, samostatne preberať dôchodok, prípadne iné štátne sociálne dávky, disponovať finančnými prostriedkami a majetkovými hodnotami. Zároveň bol P. Š. ustanovený opatrovník, jej matka, V. B. Š.Á. dňom právoplatnosti rozsudku. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 9Cop 17/2015-134 zo dňa 22.12.2015 bol zrušený rozsudok č.k. 24Ps 13/2014 - 102 zo dňa 12.6.2015 a konanie bolo zastavené z dôvodu, že vyšetrovaná P. Š. zomrela 30.9.2015, t.j. počas odvolacieho konania. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11.1.2016.

7. Na základe takto zistené skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 155 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), konanie sa začína len na návrh.

Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť, alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 65 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh. Ako už bolo spomenuté, na tento návrh je oprávnené výlučne plnoleté dieťa.

8. V aktuálne prebiehajúcim konaní, teda 13C 8/2016 je zrejmé, že v tomto konaní sa matka alebo jej P. Š. ako žalobkyňa domáha zaplatenia dlžného výživného na svoju nebohú dcéru P. Š. proti otcovi tohto dieťaťa, teda otcovi P. Š.. Návrh bol síce podaný osobne dňa 23.11.2015, t. j. po úmrtí P. Š., ktorá zomrela 30.9.2015, avšak z obsahu tohto návrhu je zrejmé, že sa jedná o totožný predmet konania ako v návrhu zo dňa 24.10.2013 (s výnimkou kapitalizovaného spotrebovaného zročného výživného), pôvodne vo veci 8C 189/2013 s tým, že okrem zvýšenia výživného na dcéru P. Š. na sumu 250 Eur mesačne počnúc podaním návrhu, t. j. 24.10.2013 do budúcnosti, sa matka domáhala v konaní 13C 8/2016 aj návrhy spotrebovaného zročného výživného predstavujúce 6.750 Eur proti otcovi P. Š., teda v tomto konaní žalovanému.

9. Z ustanovenia § 156 CMP jednoznačne vyplýva, že účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné, t. j. v tomto prípade P. Š. a jej otec, v aktuálnom konaní žalovaný. Návrh však za svoju dcéru P. Š., ktorá bola ťažko zdravotne postihnutá, podala jej matka, v aktuálne prebiehajúcim konaní žalobkyňa V. B. Š.. Je však nutné konštatovať, že vo veci tunajšieho súdu vedenej pod sp. zn. 24Ps 13/2014 o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony P. Š. toto konanie bolo právoplatne zastavené práve z dôvodu úmrtia P. Š. a táto nikdy nebola právoplatne pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Z už spomínaného ustanovenia § 156

CMP vyplýva, že aktívne vecne legitimovaným pre podanie návrhu vo veciach výživného plnoletých osôb je jedine plnoleté dieťa. V tomto konaní žalovala, síce ešte za života svojej dcéry, teda návrhom zo dňa 24.10.2013 zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, matka alebojej P. Š., avšak táto na podanie takejto žaloby nie je aktívne vecne legitimovaná.

10. Z obsahu aktuálneho spisu ako aj vyššie uvedených pripojených spisom vyplýva, že nebohá P. Š. bola ťažko zdravotne postihnutou osobou, avšak zároveň nebola právoplatne pozbavená spôsobilosti na právne úkony, a preto bola aktívne vecne legitimovaná na prípadné podanie návrhu na zvýšenie výživného pre seba ako pre plnoletú osobu.

11. Súd v žiadnom prípade nespochybňuje zvýšené náklady matky ani enormnú náročnosť, ktorú musela vyvinúť, pri starostlivosti o takto ťažko zdravotne postihnutú dcéru, avšak pre podanie návrhu na začatie konania vo veciach výživného plnoletého dieťaťa, matka nie je aktívne vecne legitimovaná. Žalobkyňa - matka síce argumentovala, že návrh podala na základe tzv. prezidiálnej plnej moci vyplývajúcej z notárskej zápisnice N. XX/XXXX, N. XXX/XXXX, N. XXX/XXXX zo dňa 10.1.2014, avšak v tejto notárskej zápisnici je priamo uvedené, že P. Š. bola zdravotne ťažko postihnutá, ktorá nemôže písať zo zdravotných dôvodov, preto boli pribraní svedkovia V. W. a Q. H.. Navyše súd akcentuje tú skutočnosť, že v znaleckom posudku č. 27/2014 z 24.6.2014 znalca V. V. S. je konštatované, že posudzovaná osoba P. Š. nie je spôsobilá si sama vybavovať svoje finančné a písomné záležitosti, nemôže vystupovať pred súdmi ani inými orgánmi a doporučoval úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

12. Súd považuje za potrebné tiež uviesť, že už vo svojom návrhu označenom ako zmena protinávrhu na zvýšenie výživného, žalobkyňa konštatuje, že žalovaný V. Š., teda otec alebojej P. Š. odo dňa dosiahnutia jej plnoletosti nezaplatil ani jednu pravidelnú splátku výživného. Súd však uvádza, že otcovi P. Š. bola rozsudkom tunajšieho súdu uložená vyživovacia povinnosť vo výške 106 Eur mesačne, preto matka sa mohla domáhať výkonu rozhodnutia vo vzťahu k tejto vyživovacej povinnosti pre svoju dcéru (rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 27P 3431/2008 - 111 zo dňa 19.1.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.2.2010).

13. Súd prvej inštancie ďalej považuje za potrebné uviesť, že adresátom vyživovacej povinnosti aj pri plnoletých osobách je výlučne toto plnoleté dieťa tak ako len plnoleté dieťa je aktívne vecne legitimované na podanie samotného návrhu. V danom prípade je však zrejmé, že plnoleté dieťa trpelo takým postihnutím, že nemohlo návrh podať samé za seba, avšak zároveň ani nebolo pozbavené spôsobilosti na právne úkony. Nie je vylúčené, že žalobkyňa, teda matka P. Š., sa môže domáhať finančných nárokov voči žalovanému otcovi alebojej P. Š. iným typom žaloby, avšak nie je možné jej vzhľadom na vyššie uvedené prisvedčiť aktívnej vecnej legitimácii tejto matky plnoletého dieťaťa ako žalobkyne. Z týchto dôvodov súd musel v zmysle platnej právnej úpravy konanie zastaviť.

14. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.